

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: SIDSTE OPTRIN

Citation: Ewald, Johannes: "SIDSTE OPTRIN", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 370. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761559315680/facsimile.pdf> (tilgået 17. oktober 2021)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

HENRIK

(trækker Argantes stærkt bag i Klæderne, og bukker sig meget dybt for ham, da hun vender sig om, for at see, hvad det er)

Deres ærbødigste Tienere, Hr. Argantes!

ARGANTES

5

Tienere igjen!

(vraaad)

HENRIK

Men jeg har noget vigtigt

ARGANTES

10

Saa sig snart!

HENRIK

Jord-Æbler, Hr. Argantes, saa store, som begge mine Næver — Rette Svine-Maver, og for 8 Skilling Skieppen — Er det ikke Røverkøb?

15

ARGANTES

For 8 Skilling Skieppen siger han? — Hillemand kiære, hvor kan man faae dem?

HENRIK

Det veed jeg sandelig ikke — Jeg tænkte kun, at det var got, om man kunde faae dem — Men dog skal jeg sigc dem noget andet

ARGANTES

Lad mig i Roe! — Men see kun engang til den dumdristige Karl! — *(til Leonore)* — Jeg kan saamen ikke nok forundre mig

SIDSTE OPTRIN

ORONTES, ARAMINTE OG DE FORRIGE

ORONTES

(med et Brev i Haanden)

30

Jeg bringer noget Nyt — noget aldeles uventet — som i visse Henseende, saavidt jeg troer, ikke vil være ubehageligt — endskiønt det har kostet mig og min Araminte

ARAMINTE

35

Ak! — Jeg kan ikke forvinde det! — nu anden Gang og for altid at miste — den sødlest — den redeligste Mand! — *(til Orontes)* min Broder — o Leonore!

LEONORE

Jeg zitrer — o forklar

ORONTES

Ja det har kostet os nogle Taarer — men Skisæb-
5 nens Lov — Himmels Villie er uforanderlig, og
fordrer Underkastelse uden Knur — Og her, hvor
saa megen Aarsag til Glæde, opretter vort Tab,
kan endog Suk være Forbrydelse

LEANDER

10 Imidlertid qvæler de mig, Oncle! — Tænker de,
at det er en Vellyst, at staae paa Naale?

ORONTES

Taalmodighed, min Broer-Søn!

ARGANTES

15 Men førend de gaaer videre, vil jeg fortælle dem
noget, som, endskiønt det formodentlig, hverken
er dem Nyt eller uventet, burde ikke koste dem
nogle — men mange Taarer — Ja det burde saamen

LEANDER

20 Ha! — endnu?

(afside)

ARGANTES

Jo de har en Ære af den Opdragelse, de har gi-
vet mit Sydskendebarn! — at hun her for mine
25 Øyne — uden — imod mit Samtykke — med Hr.
Leander — Jo! — men dersom jeg er en ærlig Mand,
skal der ikke blive noget af! — det skal ikke vare
længer, end i Aften

ORONTES

30 Taalmodighed, Hr. Argantes! — den, som bragte
mig dette Brev, og endeel andre Documenter, som
høre dertil, er Captain Adriani — just den samme,
som gav dem den Efterretning i Gaar, om Arven
— Brevet er fra min Broder Arist — de veed, at vi
35 var fire Brødre — Arist, som vi nu taler om, Lis-
mon, Leanders Fader, Orgon, og jeg — Han har
skrevet det paa sin Sotte-Seng — og den smertelige
Slutning er, at han ikke kan leve, naar vi faae det-

te Brev — Han er virkelig død — Han var det alt da Captain Adriani reyste fra Batavia

Ak! ARAMINTE OG LEONORE

LEANDER

Saa ventede der dog i Dag et Vanheld paa mig!

ORONTES

Han beretter, at han, efter adskillige Hændelser er kommet til Batavia, og der har været lykkelig nok, til at opreyse sine forfaldne Omstændigheder — Han melder de Aarsager, hvorfor han har skjult sit Opholds Sted for sine beste Venner — Men de gjøre intet til Sagen — det vigtigste, det fornøyligste af det Heele, er, at han ikke allene har udnævnt sine Brøder-Børn — dig Leander, og mine Børn, og ligesaa Broder Orgons, om han skulde have nogen — til sine eneste Arvinger; men at det og er ham, som testamenterer Leonore de 30000 Rixdaler, med det Tillæg; at hun skal giftes med dig, ifald i begge samtykke deri, og at

LEANDER

(omlever Orontes)

Ak min kiæreste Farbroder! — Ak Leonore!

ARAMINTE

Denne Gang undskylder jeg deres Heftighed — Men lad dog deres Oncle tale ud!

ORONTES

Han forordner tillige Hr. Argantes, at jeg, og i Mangel af mig Araminte skal imodtage disse Penge, og udbetale dem siden til den, som hun med vores Minde ægter — og at Leonore skal fremdeles blive i vort Huus, og under vor Opsyn, indtil hun bliver gift

ARGANTES

De maae saamen forlade mig, Hr. Orontes, at jeg begiærer en Smuule Bevils for alt dette — Ja de maae saamen

ORONTES

Testamentet skal blive dem forelagt, og de skal faae Copie deraf

ARGANTES

Men hvorledes kunde da Captain Adriani

ORONTES

En blot Feyltagelse — de fandt ham i Gaar paa
5 tredje Sted — Han var kommet saa hastig i Land,
at han havde glemt Brevet om Bord; og han kunde,
som det er naturligt nok, hos en Mand, der har
saa mange Commissioner, ikke erindre mit Navn
— Han spurgte derfor efter Leonore og hendes
10 Paarørende, i den Tanke, at jeg maatte være hende
nær beslægtet, siden jeg efter Testamentet skulde
have Opsigt med hendes Midler — de forsikrede,
at de var den eneste Paarørende, som Leonore
havde her paa Stedet, og at de heed Argantes
15 — Som man nu let kan tage Feyl, af Argantes
og Orontes, troede han at det var dem

ARGANTES

Men jeg meente, at denne Gave til Leonore, kom
fra en af hendes Fædrene Slægtninger, som ogsaa
20 opholder sig i Batavia, eller der i Egnen, og skal
være meget rig

ORONTES

Det har Captainen ikke sagt dem, men de selv
har for hastig sluttet sig dertil; og da han ikke
kunde bide, saa kom det ey til nogen nærmere For-
25 klaring imellem dem

LEONORE

Den ædelmodige Mand! — Indtil sit Yderste har
han bevist sig som en Fader imod mig! — (til Orontes
30 og Araminte) — Nu jeg for altid mister ham, hvor lykkelig
er jeg da, at jeg beholder i dem saa kærelyge
Forældre!

LEANDER

Og en kærlyg Mand i mig!

ARAMINTE

35 Atter for hastigt! — de bør i det mindste først
prøves i et Aar, efter saa stor en Overiilelse

LEANDER

Ak det er et Aar siden min Leonore blev vred
paa mig!

HENRIK

Vj har været over Alperne siden 5

ORGON

Jeg har hidindtil taugt — Jeg har været stum af
Smerte over min Broders Død, og jeg har efter-
tænkt, hvor vel og viselig han har sørget for Leo-
nores Beste, i at udvælge hende en Ægtefælle — 10
den rette, den beqvemmeste Alder, er ingen uvig-
tig Sag i Ægteskab — og den, som, fød med et
Hierte, der gjorde ham oplagt til denne kære-
Forening; forsømmer alligevel den beste Tid der-
til; han bør finde sig i, han bør ansee det for en 15
billig Straf, at han siden maae undvære den — Ja
yndige Leonore! — Saa vil jeg tænke fra denne
Dag — Jeg længes nu kun efter at blive Vidne til
deres og Leanders Lyksalighed

LEONORE

(til Orgon)

20

Dersom min ømmeste Hengivenhed

ARGANTES

Jeg seer nok, at man agter, at bortgifte mit Syd-
skende-Barn, uden at spørge mig derom — Men 25
hun kan saamen og være vis derpaa, at hun skal
aldrig faae saa meget af mine Midler

LEANDER

Deres Midler bruger hun ikke

LUCIE

30

(bæmmer en Kuv med Syotay i, som staar paa Bordet, og
byder haa den)

Og deres Person forærer hun denne

ARGANTES

Nu! Nu! den kunde saamen dog være god, til at 35
hente Æg i

LUCIE

(neger meget dybt for Magistrens, og byder haa Kurven)

Hr. Magister! — En lille Foræring fra Jomfruen.

TRÆKNUB

Apage! — Saaledes at forhaane en Magistrum
Philosophiæ!

LEONORE

5 Lucie!

(øvrørlig)

ORGON

Mine Herrer, vi gamle Ungkarle, har maaskee
fortient denne Spøg — Vi har talt og muellig tænkt
10 saa længe ubillig og ringe om Fruentimmer, indtil
de tilsidst foragte os igjen — Vi bør ikke fortænke
dem deri, at de hævne sig — Vi har dog altid no-
get, som vi kan trøste os ved — Frihed

15 Og Muserne

TRÆKNUB

ARGANTES

Og de mange Bekostninger man kan spare

HENRIK

Og Sikkerhed for — (han tager sig for Panden) — havde
20 jeg for en Time siden, havt Lyst til at sige — men
nu — Hvad vil hun med den Kurv, Lucie?

LUCIE

Jeg ventter, at han skal frie til mig, lille Henrik

HENRIK

25 Faae den Skam der gjør, saa længe hun har den
i Haanden — (Han tager Kurven fra Lucie, som kun medetæser paa
Skæmt, og sætter den bort) — Saa! — Nu tør jeg vove, at
bede om hendes Ja

LUCIE

30 Han skal, min Troe, først gjøre Fruentimmeret
Afbigt for det han sagde før — Erindrre han? —
om Tungerne?

HENRIK

Afbigt? — Saa maatte det da være til de onde,
35 arrige, falske, hestlige, tossede Qvinder allene —
Saasnart de melde sig

ORGON

Gjør Henrik lykkelig Lucie! — Jeg giver ham
min ene Herregaard i Forpagtning, og det Forskud,
40 som han behøver

LEANDER

Og jeg giver ham, alt hvad jeg har lovet ham,
og meere dertil

ARAMINTE

Og jeg bekoster Brylluppet

LUCIE

Nu da! — (Hun rækker Henrik Haandou) For Fruens, og det
gode Herskabs Skyld

HENRIK

Nu da! — (Hun rækker bende sin Haand igten) For ikke at bli- 10
ve en Peber-Svend

ORONTES

Han tænker at skiemte, men det er dog et vir-
keligt Uheld — Og intet er vissere — Jeg veed det
af Erfarenhed — end, at Jorden ikke har saa riig, 15
ikke saa sikker en Kilde til Lyksalighed, som Æg-
testanden, naar den bliver begyndt med Kiærlig-
hed, med Overlæg, og i Tide.

ENDE PAA LYST-SPILLET